

správně vyvrátil soud rekursní poukazem na to, že dle dotčeného ustanovení zákona ani pachtýř dvora nemůže požadovati některé z pozemků se dvorem pachtovaných, třebas tento mohl i bez nich obstáti. Povinnost vlastníka, postoupiti pachtýři do vlastnictví jiné pozemky stejné výměry nebo stejné hodnoty, nastává jen za předpokladů § 6, odstavce čtvrtý zákona ze dne 27. května 1919, čís. 318 Sb. z. a n., kterých tu však není.

Čís. 602.

Proti právnímu názoru, sdělenému v úředním styku soudem veřejnému úřadu, nepřísluší účastníku právo k opravnému prostředku, byť i právním názorem dotčeno se bylo jeho zájmů.

(Rozh. ze dne 20. července 1920, R I 482/20.)

V záležitosti vyměření paušálního poplatku za soudní péči o svěření L. dle cís. nařízení ze dne 15. září 1915 čís. 279 ř. zák. obrátilo se ministerstvo financí na svěřenský soud o vyjádření, zda tím, že pensijní normál byl svěřenským soudem schválen, staly se pense, tomuto normálu odpovídající, pro všechnu budoucnost dluhem svěřenským. Svěřenský soud zodpověděl dotaz tímto dopisem: V záležitostech reálního svěření L. byl odtud schválen dvojí pensijní normál. První z roku 1908 tvořil náhradní smlouvu dle pensijního zákona ze dne 16. prosince 1906, čís. 1 ř. z. pro rok 1907 a byl schválen zdejší usnesením ze dne 21. dubna 1909. Druhý statut pensijní z roku 1916 byl přizpůsoben pensijní novele obsažené v cís. nař. ze dne 25. června 1914 č. 138 ř. z. a došel svěřenského schválení usnesením ze dne 30. listopadu 1918. Přikládáme k nahlédnutí obojí usnesení a všechny spisy k nim se vztahující. Svěřenský soud nepokládá placení pensí dle schválených pensijních normálů za dluh fideikomisní v tom smyslu, že by sám svěřenský kmen byl za pense nějak zaručen, naopak klade služební pense jako doplněk běžných služebních platů na roveň oněm hospodářským výdajům, které každý majitel svěření k dosažení výtěžků dle §§ 631, 512 obč. zák. ze svého podniká. Nároky pensijní na svěřenských nemovitostech se nezjišťují. Schválení svěřenské mělo hlavně ten účel, aby přijatým pensijním statutem byli vázáni mimo držitele svěření i všichni jeho svěřenští nástupci, tak aby v té příčině byla zaručena kontinuita. Stalo se tak v zájmu pojištěných zřízenců, aby oni byli ohledně svého zaopatření pro invaliditu a stáří uklidněni; mělo tím však zároveň býti poslouženo řádnému hospodaření na svěřenských panstvích, neboť zajištěním řádných platů pensijních lze získati a vychovati odborně kvalifikovaný, spolehlivý, vytrvalý a věrný personál. Na předchozí okolnosti ukazují sami svěřenští účastníci v podání, kde se i na to klade důraz, že podle § 17 pens. normálu z oněch pensijních příspěvků, jež sami zaměstnanci odvádějí, bude utvořen alodní fond, který jednou vystačí k úplnému uhrazení všech zaopatřovacích platů. Do té doby jsou ovšem dočasní majitelé svěření povinni veškeré zaopatřovací platy hraditi ze svého. Držitel svěření, zvěděv o tomto dopisu svěřenského soudu, vyžádal si jeho opis a podal pak do vyřízení dotazu na vrchní zemský soud rekurs potud, pokud ministerstvu

financí v Praze k jeho dotazu sděleno bylo, že soud svěrenský nepokládá placení pensí dle schválených pensijních normálů za dluh fideikomisní v tom smyslu, že by sám svěrenský kmen byl za pense nějak zaručen, naopak že klade služební pense jako doplněk běžných služebních platů na roveň oněm hospodářským výdajům, které každý majitel svěrenství k dosažení výtěžků dle §§ 631, 512 obč. zák. ze svého podniká. V r c h n í z e m s k ý s o u d rekurs odmítl. D ů v o d y: Stěžovatel především vytýká, že v odpor vzaté vyřízení soudu první stolice je zmatečné, poněvadž soud k podání dobrozdání ministerstvem financí žádaného oprávněn nebyl a měl proto dle ustanovení § 42 j. n. zodpovědění dotazu odmítnouti. Dovolávání se však ustanovení § 42 j. n. je nepřipadné, poněvadž v tomto případě nejednalo se o zahájení právní věci, která by byla odřata tuzemskému soudnictví nebo řádným soudům vůbec. Rovněž nepřipadné je dovolávání se ustanovení § 36 organ. zák., ježto toto ustanovení má na mysli dobrozdání zcela jiného druhu, jež soudy podávati mohou, než o jaké v tomto případě se jedná. Jest sice správné, že ku vyměření poplatků, o něž jde, není povolán soud, nýbrž úřad poplatkový a že soudu nepřísluší v této poplatkové věci vydávati soudní výrok, ale soud první také žádného soudního výroku nevydal. Ministerstvo financí žádalo zemský soud v Praze za vyjádření, zda tím, že pensijní normál byl schválen, staly se pense tomuto normálu odpovídající pro všechnu budoucnost svěrenským dluhem. Ministerstvo financí přálo si zvědět, jaké právní stanovisko soud první jako soud svěrenský k otázce zmíněné zaujímá a soud ten právní svůj názor k věci té projevil. Že zemský soud oprávněn byl k zodpovědění dotázaní ministerstva financí, vyplývá jasně z ustanovení § 37 čís. 8 organ. zákona. Soud první tedy ve vyřízení, jež v odpor se běře, projevil pouze svůj právní názor, nevydal však žádného soudního výroku. Nejde proto o žádné opatření soudu, upravující zevnější poměry, nýbrž o zodpovědění dotazu jiného úřadu státního, v němž soud první stolice své právní stanovisko ohledně pensí zaujal. Je-li však tomu tak, pak nejedná se o žádné opatření, rozhodnutí soudu, jaké má na mysli § 9 nesporného patentu. Není-li ale takového rozhodnutí, pak nemá místa také rekurs, který předpokládá soudní rozhodnutí.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu držitele svěrenství proti odmítnutí rekursu.

D ů v o d y:

Lze úplně stranou ponechat otázku, zda zemský soud v Praze byl oprávněn podávati ve věci, o kterou se jedná, ministerstvu financí úsudek vůbec, a zejména úsudek obsažený v notě ze dne 27. března 1920. Dostí na tom, že nejde o žádné soudcovské opatření ve styku se stranami, jaké jedině na mysli má § 9 čís. patentu ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. (srovnej §§ 2 čís. 5 a 7, 11, 12, 14, 15, 18 a 19 téhož patentu), nýbrž o opatření ve styku s úřady. Opatření taková však nelze bráti v odpor řádnými opravnými prostředky v pořadí stolic. Tím, že stěžovateli k jeho návrhu byl vydán opis oné noty jakožto části soudních spisů — tedy ne snad vyhotovení soudního usnesení — nenabyl úřední dopis povahy opatření ve smyslu dotčeného § 9.

Čís. 603.

Spor, v němž třetí osoba uplatňuje proti nemanželskému otci nárok na náhradu nákladu, jež za něho na dítě byla vynaložila (§ 1042 obč. zák.), patří k výlučné věcné příslušnosti soudu okresního (§ 49 čís. 2 j. n.).

(Rozh. ze dne 20. července 1920, R I 483/20.)

Žalobou na krajském soudě domáhala se Anna B-ova na Josefu M-ovi zaplacení 3000 Kč z právního důvodu, že počítajíc s náhradou, hradila za něho náklady spojené s výživou jeho nemanželského, její dcerou Annou B. zrozeného syna Alfreda B. v čase od 30. ledna 1915 až do 1. ledna 1919. Soud první stolice rozhodl ve věci samé. Odvolací soud zrušil rozsudek první stolice a celé řízení, jež mu předcházelo, jako zmatečné a odmítl žalobu. Důvody: Žalobkyně uplatňuje zákonnou povinnost, kterou má nemanželský otec vůči dítěti. Spor takový náleží dle § 49 čís. 2 j. n., nehledíc k hodnotě předmětu sporu, před soud okresní. Dle vládní předlohy a dle usnesení permanentního výboru znělo dotyčné zákonné ustanovení takto: »Streitigkeiten betreffend die Anerkennung der Vaterschaft zu einem unehelichen Kinde und über die damit zusammenhängenden Ansprüche auf Entschädigung sowie Streitigkeiten über aus dem Vaterschaftsverhältnisse abgeleitete Ansprüche auf Leistung des Aufwandes für die Verpflichtung und Erziehung des unehelichen Kindes.« Teprve usnesením společné konference doznal § 49 čís. 2 j. n. své nynější úpravy, která znamená dle zprávy této konference toliko slohové zlepšení. Norma, původně zcela povšechně znějící, vysvětluje tudíž, že § 49 čís. 2 j. n. nemluví o sporech matky neb dítěte a nemanželským otcem, nýbrž na místě toho užívá všeobecné rčení: »o závazcích nemanželskému otci k matce a dítěti podle zákona příslušejících«. Rozepře, vzniklé z povinností, majících původ svůj v nemanželském otcovství, mají býti řešeny vůbec a zejména, nehledíc k hodnotě sporného předmětu, soudy okresními. Z těchto úvah plyne, že při sporech o povinnostech, vzniklých z nemanželského otcovství, jest příslušným soud okresní bez ohledu na hodnotu předmětu sporu, a bez rozdílu, zda matka nebo dítě vznášejí nárok jim dle zákona příslušející, či zda jde o náhradu nákladů na výživu, třetí osobou děcku poskytnutou. Dle § 104 j. n. nemohou záležitosti, náležející před okresní soud, vzneseny býti na sborový soud první stolice. Ježto tudíž naříkaný rozsudek byl vynesen soudem, který ani výslovnou úmluvou stran nemůže pro tento spor se státi příslušným, bylo dle § 471 čís. 7, 473 čís. 3 rozsudek i řízení jemu předcházející v sezení neveřejném usnesením zrušiti jako zmatečné a žalobu odmítnouti.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu, poukávav k důvodům napadeného usnesení a dodav k nim toto:

Tvrzení žalobkyně, že v tomto případě žádný zeúčastněných činitelů nebyl toho názoru, že žaloba náleží k příslušnosti okresního soudu, jest nerozhodné. Pokud se tkne výtky žalobkyně, že odvolací soud nebyl oprávněn zrušiti rozsudek soudu prvního a řízení, jež předcházelo, jako zmatečné, poněvadž zmatečnost nebyla odvolatelem v odvolacím spise uplatňována, stačí prostý poukaz na ustanovení §§ 471 čís. 7, 473, 477 čís. 3 c. ř. s. v usnesení odvolacího soudu správně uvedených. Bezdůvodná jest